

Попуњава ученик:

Назив школе

Седиште школе

Образовни профил

Име и презиме ученика

Датум одржавања испита

Финансијско-рачуноводствени техничар

МАТУРСКИ ИСПИТ

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

- КЉУЧ -

Попуњава испитна комисија

СКАЛА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ БОДОВА У УСПЕХ

Постигнут број бодова

Успех

до 49

недовољан (1)

50 – 62

довољан (2)

63 – 75

добар (3)

76 – 88

врло добар (4)

89 - 100

одличан (5)

ПОСТИГНУТ
БРОЈ БОДОВА

/ 100

ОЦЕНА

_____ ()

Чланови испитне комисије:

1. _____
2. _____
3. _____

Датум прегледа теста:

У следећим задацима заокружите број испред траженог одговора

1. Обвезница је:

1. право на одређено учешће у власништву неког предузећа, а тиме и право на профит који то предузеће оствари
2. доходак од власништва над акцијом који се исплаћује из оствареног профита предузећа
3. потврда о задужености у којој су наведене обавезе зајмопримца према имаоцу обвезнице

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

2. Индивидуална понуда је:

1. понуда сваког појединачног продавца на тржишту
2. укупна понуда свих продаваца заједно на датом тржишту
3. однос између цене добра и понуђене количине тог добра на тржишту

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

3. Јавна штедња је:

1. износ пореског прихода који преостаје држави када плати своје издатке
2. део дохотка који домаћинствима преостаје након што плате своје издатке
3. укупан доходак у економији који преостаје пошто се плате лична потрошња и државни издаци

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

4. Текуће јавне расходе чине:

1. расходи за отплату главнице
2. капитални издаци
3. расходи за отплату камата

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

5. Порезом на имовину сматра се:

1. порез на приходе од непокретности
2. порез на катастарски приход
3. порез на наслеђе и поклон

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

6. Такса је:

1. обавезна новчана накнада за услуге које пружају државни органи
2. обавезно и неповратно давање држави без непосредне противуслуге
3. приход од продаје државне имовине

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

7. Једна од основних улога јавног сектора у савременој држави је:

1. ограничење конкуренције и подстицање монопола
2. преузимање улоге приватног сектора у производњи добара и услуга
3. решавање проблема екстерналија

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

8. Царине су:

1. директни порези
2. индиректни порези
3. нередовни порези

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

9. У Републици Србији из општинских и градских буџета финансира се:

1. смештај у установу социјалне заштите
2. помоћ за избегла и расељена лица
3. помоћ и нега у кући и дневни боравак

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

10. За производе чија се основица утврђује према цени производа, износ акцизе се одређује:

1. у апсолутном износу (у динарима)
2. применом пропорционалних стопа израженим у процентима у односу на пореску основицу
3. применом прогресивних стопа израженим у процентима у односу на пореску основицу

	/	1
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

11. Немања је запослен као рачуновођа. Од месечне зараде 7 месеци је штедео новац како би купио нови рачунар. За Немању, новац је током 7 месеци имао функцију:

1. имао функцију обрачунске јединице
2. имао функцију чувара вредности
3. није имао функцију

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

12. Посматра се ниво животног стандарда и продуктивност у две суседне државе. Која од наведених тврдњи је тачна?

1. у земљи у којој становништво себи може да приушти веће количине добара и услуга, већа је продуктивност
2. у земљи у којој становништво себи може да приушти веће количине добара и услуга, мања је продуктивност
3. количине добара и услуга које становништво себи може да приушти у посматраним земљама не зависе од степена продуктивности

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

13. За опорезивање дохотка годишњим порезом на доходак грађана у Републици Србији користе се прогресивне пореске стопе и то:

1. 15% и 20%
2. 10% и 15%
3. 20% и 25%

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

14. Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за пореске обвезнике са годишњим приходом:

1. већим од 50 милиона динара
2. мањим од 50 милиона динара
3. већим од 8 милиона динара

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

15. У приватна добра убрајамо:

1. одећу
2. уловљену рибу у реци
3. кабловску телевизију

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

16. Образовни систем у нашој земљи чине образовне установе преко којих услуге образовања:

1. обезбеђује само држава
2. обезбеђују искључиво привредна друштва или предузетници
3. **обезбеђују и држава и привредна друштва или предузетници**

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

17. У наредним годинама ће бити изједначена старосна граница за одлазак у пензију за жене и мушкарце у нашој земљи. Жене и мушкарци ће одлазити у старосну пензију са 65 година уз одговарајући стаж осигурања:

1. 2027. године
2. 2030. године
3. **2032. године**

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

18. Стварну набавну вредност материјала за предузећа која су у систему пдв-а чини:

1. Бруто фактурна вредност + зависни трошкови набавке
2. Нето фактурна вредност + одступање од ПНЦ материјала
3. Бруто фактурна вредност + одступање од ПНЦ материјала
4. **Нето фактурна вредност + зависни трошкови набавке**

	/	2
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

19. За обим производње од 30 јединица производа, укупни фиксни трошкови су 400, а укупни трошкови су 500. Ако се повећа обим производње за 5 јединица производа, укупни фиксни трошкови ће бити:

1. једнаки 500
2. већи од 500
3. мањи од 400
4. **једнаки 400**

	/	3
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 3 бода.
Све остало 0 бодова.

20. Разматра се издашност ПДВ у нашој земљи. Која од наведених тврдњи је тачна?

1. **ПДВ је фискално значајан**
2. ПДВ није фискално значајан
3. фискални значај ПДВ зависи од године до године

	/	3
--	---	---

За један тачан и ниједан нетачан одговор 3 бода.
Све остало 0 бодова.

У следећим задацима заокружите бројеве испред тражених одговора

21. Екстерни корисници рачуноводствених информација су:

1. инвеститори
2. запослени
3. добављачи
4. државни органи
5. управа предузећа

	/	1
--	---	---

За три тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

22. Према начину обрачуна, постоје следећи облици разлике у цени:

1. укалкулисана
2. слободно формирана
3. остварена
4. маржа
5. рабат

	/	1
--	---	---

За три тачна и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

23. Карактеристике монополистичке конкуренције су:

1. много предузећа која продају потпуно идентичне производе
2. неколико предузећа која продају идентичне или сличне производе
3. много предузећа која продају сличне, али не и идентичне производе
4. баријере за улазак на тржиште
5. слободан улазак и излазак са тржишта
6. баријера за улазак и слободан излазак са тржишта

	/	2
--	---	---

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.
За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

24. Под субвенцијама, као облику државне интервенције путем јавних расхода, подразумева се помоћ државе:

1. за обнову школа у мање развијеним градовима и општинама
2. одређеним групама потрошача који испуњавају критеријуме које је држава одредила
3. за обнову болница у већим градовима и општинама
4. одређеним групама привредних друштва ради покретања привредне активности

	/	2
--	---	---

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.
За један тачан и ниједан нетачан 1 бод.
Све остало 0 бодова.

25. Добављач „Сјај“ Пријепоље је привредном друштву „Звезда“ Гуча, које је у систему ПДВ-а, одобрио бонификацију од 5% на фактуру бр. 56 која је гласила на 124.000 динара са обрачунатим пдв-ом по општој стопи, а по основу претходно послате рекламације због оштећења робе при транспорту. Одобрена бонификација ће у књиговодству привредног друштва „Звезда“ Гуча довести до:

	/	2
--	---	---

1. смањења обавеза према добављачу
2. смањења потраживања од купца
3. повећања финансијских расхода
4. повећања осталих прихода
5. смањења осталих прихода

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.
За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.
Све остало 0 бодова.

Допуните следеће реченице и табеле

26. Повећана тражња за рачунарима на тржишту Србије, под осталим непромењеним условима, изазива повећање тражње за тастатурама на домаћем тржишту.

Рачунари и тастатуре су у описаној ситуацији комплементарни производи.

	/	2
--	---	---

За тачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

27. Власник предузећа „Котекс“ Ниш је смањιο број радника због повећања трошкова пословања.

Део економске науке који проучава економску активност појединачних субјеката на тржишту, назива се микроекономија.

	/	2
--	---	---

За тачан одговор 2 бода.
Све остало 0 бодова.

28. Фискални јавни приходи се деле на четири основне групе:
порези, таксе, доприноси и накнаде.

	/	2
--	---	---

За потпуно тачан одговор 2 бод.
Све остало 0 бодова.

29. Институције јавних финансија су:
јавни расходи, јавни приходи, буџет и фискални федерализам.

	/	2
--	---	---

За потпуно тачан одговор 2 бод.
Све остало 0 бодова.

30. Наведену пословну имовину разврстај према брзини обрта у новчани облик и према облику јављања:

Пословна имовина:	Врста пословне имовине према брзини обрта у новчани облик:	Облик јављања:
Грађевински објекти	Стална (имовина)	Ствари
Купци у земљи	Обртна (имовина)	Право
Лиценце	Стална (имовина)	Право
Текући рачун	Обртна (имовина)	Новац

	/	2
--	---	---

За четири тачна и ниједан нетачан одговор у обе колоне 2 бода.

За четири тачна и ниједан нетачан одговор у једној колони 1 бод.

Све остало 0 бодова.

31. Прочитајте наредне исказе који се односе на приход конкурентног предузећа. Затим испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тачна, а слово Н ако је нетачна.

- Т** Цена, просечан приход и маргинални приход за сваки ниво аутпута су једнаки.
- Н** Маргинални приход се израчунава као однос промене укупног производа и промене укупног прихода.
- Т** Основни мотив предузећа је максимална позитивна разлика између укупних прихода и укупних трошкова.

	/	3
--	---	---

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода.

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.

све остало 0 бодова.

32. Монополиста остварује **максимални** профит при обиму производње на којем је маргинални приход **једнак** маргиналном трошку и онда одређује **највећу (максималну)** цену коју су потрошачи спремни да плате.

	/	3
--	---	---

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода.

Све остало 0 бодова.

33. Стање на контима главне књиге је следеће:

132 - Роба у промету на велико		1329 - Укалкулисана разлика у цени робе на велико		501 – Набавна вредност продате робе	
150.000	45.000	12.000	30.000	45.000	12.000
190.000			45.000		
110.000			50.000		
			5.000		

	/	3
--	---	---

Евидентирати обрачунату разлику у цени уз приказан поступак обрачуна.

Простор за рад:

Остварена разлика у цени = 45.000 x 120.000 / 450.000 = 12.000

За тачно књижење (на начин дат у кључу или сторнирањем конта 1329 и 501) уз приказан поступак рада 3 бода.

Све остало 0 бодова.

34. На основу предрачуна амортизације евидентирати у финансијском књиговодству амортизацију за један месец. Приказати поступак рада.

	/	3
--	---	---

ПРЕДРАЧУН АМОРТИЗАЦИЈЕ

Р.бр	Назив основног средства	Набавна вредност	Ам'	Годишња амортизација
1.	Грађевински објекти:			
	➤ Пословна зграда	3.200.000	12%	384.000
	➤ Зграда магацина	2.700.000	10%	270.000
				654.000
2.	Постројења и опрема:			
	➤ Машине	1.800.000	20%	360.000
	➤ Уређаји и инсталације	940.000	18%	169.200
	➤ Остала опрема	390.000	25%	97.500
				626.700

Простор за рад:

Грађевински објекти: $654.000 / 12 = 54.500$
Постројења и опрема: $626.700 / 12 = 52.225$
Укупно: $54.500 + 52.225 = 106.725$

Главна књига

540 – Трошкови амортизације	0239 – Исправка вредности опреме
106.725,00	52.225,00
0229 Исправка вредности грађевинских објеката	
54.500,00	

За тачно књижење уз приказан поступак рада 3 бода.
Све остало 0 бодова.

35. Прочитати наредне исказе који се односе на поступак доношења и извршења буџета. Испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тврдња тачна, а слово Н ако је нетачна.

	/	4
--	---	---

- Н Буџет усваја Министарство финансија.
Т Ако буџет није усвојен на време, примењује се привремено финансирање.
Н Буџет се доноси након што започне буџетска година.
Т Контрола буџета се може вршити у фази извршења буџета и после његовог извршења.

За четири тачна и ниједан нетачан одговор 4 бода.
За три тачна и ниједан нетачан 3 бода
За два тачна и ниједан нетачан 2 бода
Све остало 0 бодова.

36. Прочитати наредне исказе који се односе на утицај пореза на тржишне исходе. Испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тврдња тачна, а слово Н ако је нетачна.

	/	4
--	---	---

Т

Тражња и понуда производа који су више опорезовани опадају, јер су за потрошаче и произвођаче мање исплативи.

Н

Тражња и понуда активности и производа који су више опорезовани расту, јер порез подстиче производњу.

Т

Цена производа расте, јер порез повећава трошкове производње и продаје.

Н

Цена производа опада, јер порез чини производ јефтинијим за купце.

За четири тачна и ниједан нетачан одговор 4 бода.

За три тачна и ниједан нетачан 3 бода

За два тачна и ниједан нетачан 2 бода

Све остало 0 бодова.

У следећим задацима израчунати и написати одговарајући резултат

37. На крају обрачуноског периода (31.12.) књиговодствено стање залиха робе „А“ износи 128.000 динара, а робе „Б“ износи 252.000 динара. Инвентарисањем је утврђено стварно стање залиха робе „А“ у износу од 152.000 динара, а робе „Б“ износи 223.000 динара.

	/	3
--	---	---

Утврдити вредност робе која се уноси у биланс стања.
Приказати поступак рада.

Простор за рад:

Вредност робе која се уноси у биланс стања = стварно стање робе А + стварно стање робе Б = 152.000 + 223.000 = 375.000

Одговор: Вредност робе која се уноси у биланс стања износи **375.000** динара.

За тачан одговор уз приказан поступак рада 3 бода.

Све остало 0 бодова.

38. Привредно друштво „Гама“ Ниш, које је у систему ПДВ-а, примило је рачун бр. 25 за купљени материјал на 419.100 динара са обрачунатим пдв-ом по посебној стопи. Рачун бр. 12 за превоз гласи на 16.800 динара са обрачунатим ПДВ -ом по општој стопи. Утовар и истовар плаћен у готову у износу од 3.000 динара. Планска набавна вредност материјала је 400.000 динара. Материјал је примљен у магацин по пријемници бр. 22.

	/	3
--	---	---

Саставити калкулацију за набављени материјал.

КАЛКУЛАЦИЈА

Р. б.	ЕЛЕМЕНТИ	Износ
1.	Фактурна вредност (ФВ)	381.000
2.	ЗТН:	
	-превоз	14.000
	-утовар и истовар	3.000
3.	Стварна набавна вредност (СНВ)	398.000
4.	Планска набавна вредност (ПНВ)	400.000
5.	Одступање од ПНВ материјала – позитивно (снижење)	2.000

Простор за обрачун:

ПДВ=419.100x10/110=38.100	Фактурна вредност= 419.100-
38.100=381.000	
ПДВ=16.800x20/120=2.800	Превоз=16.800-2.800=14.000

За тачно састављену калкулацију 3 бода.
Све остало 0 бодова.

39. Купљена је машина чија је набавна вредност 1.480.000 динара, са процењеним веком употребе 8 година.

	/	3
--	---	---

Израчунати колика ће бити садашња вредност ове машине после 5 година употребе.

Приказати поступак рада.

Простор за рад:

Годишња Ам = Набавна вредност / Век употребе = 1.480.000 / 8 = 185.000
ОВ = 185.000 x 5 година = 925.000
СВ = НВ – ОВ
СВ = 1.480.000 – 925.000 = 555.000 динара

Одговор: Након 5 година употребе садашња вредност машине ће бити **555.000** динара.

За тачан одговор уз приказан поступак рада 3 бода.
Све остало 0 бодова.

40. У 2023. години индекс потрошачких цена износио је 100, а у 2024. години 103,6.

Израчунати стопу инфлације за 2024. годину.

Простор за рад:

$$\text{Стопа инфлације}_{2024} = \frac{(103,6 - 100)}{100} * 100 = 3,6\%$$

Одговор: Општи ниво цена у просеку се повећао за 3,6% у 2024. години у односу на 2023. годину.

За тачан одговор уз приказан поступак рада 4 бода.

За тачно израчунат резултат и приказан поступак рада 2 бод.

Све остало 0 бодова.

	/	4
--	---	---

У следећим задацима повежите и уредите појмове према захтеву

41. На левој страни су наведени различити облици пореза, а на десној страни различите категорије пореза. На линију испред одговарајуће категорије пореза, уписати број којим је означен облик пореза који припада наведеној категорији.

1. општи порези на потрошњу	<u>1</u>	индиректни порези
2. порез на доходак физичких лица	<u>2</u>	директни порези
3. солидарни порез	<u>3</u>	нередовни порези

За један тачан и ниједан нетачан одговор 2 бода.

Све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

42. На левој страни су наведене врсте контроле књиговодствених докумената, а на десној страни примери истих. На линију испред примера уписати број одговарајуће врсте контроле.

1. суштинска контрола	<u>3</u>	провера да ли су све рачунске операције у документу тачно извршене
2. формална контрола	<u>1</u>	провера да ли је промена назначена у документу стварно настала
3. рачунска контрола	<u>2</u>	провера да ли документ садржи све битне елементе и да ли су у складу са законским прописима

За три тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.

Све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

43. Наведене су активности у организацији инвентарисања. Уредити их према хронолошком редоследу и међусобној условљености. Први корак означити бројем 1.

<u>4</u>	Састављање Извештаја о инвентарисању
<u>2</u>	Спровођење пописа и уношење стварног стања у пописне листе
<u>1</u>	Одређивање комисија за попис и састављање плана пописа
<u>3</u>	Анализа и усклађивање стварног и књиговодственог стања

За потпуно тачан редослед 2 бода.

Све остало 0 бодова.

	/	2
--	---	---

44. На левој страни су наведени могући утицаји пословних промена на збир биланса стања, а на десној страни примери пословних промена. На линију испред примера уписати број одговарајућег утицаја пословне промене на збир биланса стања.

	/	3
--	---	---

1. збир биланса стања остаје непромењен	<u>2</u>	по рачуну бр. 10 купљен копир апарат у вредности од 70.000
2. збир биланса стања се повећава	<u>3</u>	по изводу банке исплаћене зараде запосленима за претходни месец 250.000
3. збир биланса стања се смањује	<u>1</u>	у готову наплаћено потраживање од радника за настали мањак у износу од 2.000

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бода.

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бода.

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.

Све остало 0 бодова.

45. На левој страни су облици конкурентног тржишта, а на десној страни објашњења. На линију испред објашњења написати број који стоји уз одговарајући облик конкурентног тржишта.

	/	4
--	---	---

1. монополистичка конкуренција	<u>3</u>	Постојање само једног произвођача.
2. олигопол	<u>2</u>	Постојање неколико произвођача са великим појединачним уделом у укупном производу одређене гране.
3. монопол	<u>1</u>	Постојање великог броја продаваца који нуде диференцирани производ.
4. савршено конкурентно тржиште	<u>4</u>	Постојање великог број купаца и продаваца, тако да нико од њих није у могућности да утиче на висину тржишне цене.

За четири тачна и ниједан нетачан одговор 4 бода.

За три тачна и ниједан нетачан одговор 3 бод.

За два тачна и ниједан нетачан одговор 2 бод.

За један тачан и ниједан нетачан одговор 1 бод.

Све остало 0 бодова.

46. Са леве стране дате су фазе поступка доношења и извршења буџета, а са десне њихови описи. На линији поред описа уписати број који означава одговарајућу фазу.

	/	4
--	---	---

1. израда буџета	<u>4</u>	Расходи се реализују према плану, приходи се наплаћују.
2. доношење буџета	<u>5</u>	Инструмент којим се на крају године исказују сви остварени приходи и укупан распоред средстава у буџетској години.
3. привремено финансирање	<u>1</u>	Планирају се буџетски приходи и расходи према различитој методологији.
4. извршавање буџета	<u>2</u>	Скупштина разматра и усваја буџет. Може се догодити да послови у вези са доношењем буџета потрају и после краја године која претходи буџетској години.
5. завршни рачун буџета	<u>3</u>	

За пет тачних и ниједан нетачан одговор 3 бода.
Све остало 0 бодова.